

Ärakasutamise ennetamine

Ärakasutamine on petmine kasu saamise eesmärgil või vägivald teiste suhtes.

Vaimne ärakasutamine võib olla näiteks meelitamine kuritegu sooritama või reegleid rikkuma, hirmutamine või alandamine.

Füüsiline ärakasutamine võib olla seksuaalne vägivald, toidu või riiete äravõtmine vms.

Majanduslik ärakasutamine on raha või muu vara välja-petmine või röövimine jm. Näiteks laenu tagasi maksmata jätmine, kiir-laenu võtmise soovitus raha endale küsimisega, mitteametliku töötamise pakkumine.

Ärakasutamist võib juhtuda igapähega.

Ärakasutajaks võib olla nii võõras inimene kui ka tuttav või sugulane.

Ärakasutaja ei saa ise alati aru, et ta teisele inimesele halba teeb. Ka sellisel juhul, kui ärakasutaja ei ole meelega halba teinud, ei ole ärakasutamine õigustatud.

Ole tähelepanelik ka enda käitumise suhtes, et sa tahtmatult teisi ära ei kasutaks.

Ärakasutajat ei ole võimalik välimuse järgi ära tunda. Kõige kindlam on teada oma õigusi ja selle põhjal otsustada, kas sind kasutatakse ära või teed sa oma otsused ise.

Kõik inimesed võivad vahel abi vajada, et ennast ärakasutamise eest kaitsta või juba toimunud ärakasutamise olukorda lahendada. Tallinna Vaimse Tervise Keskuse klientidele soovitame keerulistes olukordades nõu pidada oma **tegevusjuhendaja või rehabilitatsioonimeeskonna sotsiaaltöötajaga**. Nõu küsimiseks võib pöörduda ka oma elukohajärgse **politsei konstaabli vastuvõtule**.

Sinu ärakasutamine ei ole nende kohustuste täitmine, mis on kõigil inimestel. Näiteks koduste tööde tegemine, tööandjaga kokkulepitud tööde tegemine, arvete õigeaegne tasumine või oma laste eest hoolitsemine.

Kuidas ärakasutamist ennetada?

- ära kiirusta tähtsa otsuse tegemisega või dokumendi allkirjastamisega. Mõtle alati otsusega kaasnevatele tagajärgedele ja võimalusel pea usaldusväärse inimesega nõu
- ära nõustu kõigi ettepanekutega, sul on õigus keelduda
- ole teadlik eestkostja määramise võimalusest oma õiguste kaitseks
- ära tee otsuseid, kui sul ei ole piisavalt infot või oled joobeseisundis
- ära kanna kaasas väärtuslikke esemeid ja palju sularaha
- ära avalda oma pangakonto koode
- hoidu laenu võtmisest ja andmisest
- ära pea enda ärakasutamist normaalseks

Millal nõu küsida?

- kui ei tea, kuidas käituda või millist otsust teha
- kui tunned hirmu mõne inimese suhtes
- kui arvad, et sind on ära kasutatud

Kuidas saad teisi Tallinna Vaimse Tervise Keskuse kliente aidata?

Kui sul on kahtlus, et mõnda inimest kasutatakse ära, siis teavita sellest Tallinna Vaimse Tervise Keskuse töötajat. Sa ei pea enne teavitamist välja selgitama, kas ärakasutamine on kindlasti toimunud. Töötajad selgitavad ise välja, millist abi ärakasutamise kahtluse korral inimesele pakkuda.

TALLINNA
VAIMSE TERVISE
KESKUS

Mustamäe tee 50
10621 Tallinn
tel 627 6640
www.vaimnetervis.ee